Justificació de la prospectiva realitzada per l'IRTA

J. Tarragó

Es un fet conegut que l'existència d'excedents alimentaris a Europa ha motivat que l'èmfasi de la política agrària en els seus països es traslladés de l'objectiu d'augmentar la producció al d'assegurar la qualitat i la seguretat de la producció alimentària (VI Programa Marc, II Pla de Recerca de Catalunya 2001-2004, Ciències Agroalimentàries, línies d'actuació, etc.).

Paral·lelament, s'ha observat un major interès pels conreus no alimentaris, és a dir, amb objectius industrials, dirigits a àmbits com, per exemple, la medicina i la cosmètica.

Aquests conreus tenen els seus condicionants tecnològics propis, derivats de l'aplicació posterior dels seus productes i, des d'aquest punt de vista, es poden considerar innovadors respecte a la que podríem anomenar "agricultura alimentària tradicional".

La missió de l'IRTA és actuar com un instrument eficient en la política d'impuls de la innovació tecnològica, facilitant la seva aplicació per part dels agents econòmics.

En aquest context, el nostre Institut es preocupa per identificar conreus alternatius als alimentaris, que puguin representar millors oportunitats pels agricultors de la nostra àrea geogràfica i que, al mateix temps, puguin potenciar, amb nous productes, a les empreses del nostre país.

El paper de l'IRTA no es limita a identificar aquests conreus, ans que també consisteix en posar a punt la tècnica agronòmica corresponent, que el faci viable en el procés industrial del que forma part.

En general, podem dir que, per a que aquests conreus siguin atractius pel sector agrari, han de complir els següents requisits:

1. Viabilitat agronòmica
2. Valor afegit suficient
3. Producció sostenible
4. Mercat definit i estable

Des de fa ja alguns anys, estem desenvolupant projectes, tant amb finançament públic com sota contracte amb empreses privades, amb finalitats ornamentals. Aquest solen tenir requisits especials derivats del seu ús, com per exemple un baix requeriment hídric en el cas dels parcs públics, talussos d'autopistes, etc. També participem en projectes dirigits a obtenir productes d'interès en altres camps, com la cosmètica i la medicina.

Amb tots aquests antecedents, fa aproximadament dos anys, vam començar a sondejar altres tipus de conreus, amb altres usos, i vam acabar focalitzant-nos en el colorants naturals d'origen vegetal.

Per què els colorants naturals d'origen vegetal? Per una raó ben simple. Mantenim una ja antiga i bona relació amb el CRITT-CATAR de Toulouse. El CATAR es dedica, precisament, a investigar el possible l'aprofitament amb finalitat no alimentària dels recursos agrícoles. Ells han van parlar del seu projecte de recuperació del pigment de color blau del Pastel, que ja ha assolit amb èxit l'etapa de comercialització i ens va semblar que aquest podia ser un model a seguir.

Simultanement a aquesta informació, vam anar coneixent l'existència de diferents projectes europeus dirigits a aquest tipus de conreus.

Com que, evidentment, una simple idea no és suficient per començar un projecte, vam dedicar l'any 2003 a fer una prospectiva de les possibilitats que tindria un conreu similar al nostre país.

Les ponències següents van dirigides a :

1. Resumir en què ha consistit aquesta prospectiva.
2. Presentar les nostres conclusions i propostes.
3. Presentar l'exemple francès.
4. Exposar el que pensem que caldria fer i com caldria fer-ho.

Tancarem la jornada amb una taula rodona, amb col·loqui, que esperem ens permeti arribar a unes conclusions concretes sobre el camí a seguir.